

ת"פ (ירושלים) 45199-01-22 - מדינת ישראל נ' אשר אבוקסיס

ת"פ (ירושלים) 45199-01-22 - מדינת ישראל נ' אשר אבוקסיס מחוזי ירושלים

ת"פ (ירושלים) 45199-01-22

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

אשר אבוקסיס

בית המשפט המחוזי בירושלים

[17.11.2024]

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ

ע"י ב"כ עוה"ד אמיר קסטנטיני וג'ני אבני

ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן, בשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 בצירוף סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה").

2. כמו כן, צירף הנאשם את ת"פ 23286-02-22 מבית משפט השלום בירושלים (להלן: "התיק המצורף", בגדרו הורשע, על פי הודאתו, בעבירה של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 בצירוף סעיף 19א לפקודה וסעיף 29(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

3. במסגרת הסדר הטיעון, הצדדים לא הגיעו להסכמה לעניין העונש, והטיעונים לעונש נדחו עד לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם.

4. על פי עובדות החלק הכללי של כתב האישום המתוקן, נ.פ. 25-21 שימש במועדים הרלוונטיים לכתב האישום המתוקן כ"סוכן" מטעם משטרת ישראל (להלן: "הסוכן"). במסגרת פעילותו רכש הסוכן בתמורה לסכומי כסף, סמים מסוכנים, בעסקאות שתואמו מראש ובוצעו עם הנאשם כפי שיפורט להלן, זאת תוך שהסוכן מכיר את הנאשם בשמו וידע על גישתו לסמים. בבעלותו של הנאשם חנות פלאפל הנמצאת ברחוב בר אילן שבירושלים (להלן: "החנות").

5. כתב האישום המתוקן חובק שלושה אישומים. על פי עובדות האישום הראשון, ביום 12.9.21 התקשר הנאשם אל הסוכן באמצעות יישומון הטלגרם ושאל אותו אם הוא מעוניין לרכוש ממנו סמים נוספים לאלו שרכש בעסקה קודמת. הסוכן בתגובה אמר, כי ייפגש עמו יום למחרת בחנות הפלאפל וכי השניים ישוחחו על כך במפגש. ביום 13.9.21 נפגשו השניים כמתוכנן, ובמהלך המפגש הסוכן אמר לנאשם, כי הוא מעוניין לרכוש ממנו סמים, נוספים לעסקה קודמת, מסוג קוקאין. הסוכן ביקש מהנאשם שיניח את הסמים באותו היום בשעה 17:00 במיקום שנקבע בעסקה הקודמת. בתגובה ביקש הנאשם מהסוכן שיעביר לו את התשלום עבור הסמים מראש, אולם הסוכן סירב והציע שיגיע אל הנאשם על מנת להעביר לו את התשלום לאחר קבלת הסמים לידי. הנאשם הסכים ואמר לסוכן שיגיע אליו ללא הסמים.
6. בהמשך, ביקש הסוכן מהנאשם כי יפחית במחיר התשלום עבור הסמים. הנאשם השיב שאין באפשרותו, אולם אמר לסוכן כי אם ירכוש כמות גדולה יותר של 70 או 100 גרם יוכל להוריד במחיר, ואף ניסה לשכנע את הסוכן שירכוש ממנו כמות של 100 גרם קוקאין. הסוכן סירב להצעה והשניים סיכמו, כי הסוכן ירכוש מהנאשם סמים מסוג קוקאין בכמות של 50 גרם, וכי הנאשם ישלח אליו שליח, סמוך לשעה 17:00, שיניח את הסמים במקום שנקבע בעסקה קודמת. מספר שעות לאחר מכן, בסמוך לשעה 18:00 עמדו הסוכן והנאשם בקשר טלפוני באמצעות יישומון הטלגרם שבמסגרתו שלח הנאשם לסוכן סרטון שבו מתועד מיקום הנחת הסמים, מאחורי דלי שבקומה התחתונה בבניין מספר 4 ברחוב גדוד חרמש (להלן: "המיקום"). בתגובה לכך, ניגש הסוכן למקום, ולקח משם מעטפה שבתוכה שקית שקופה המכילה סמים מסוג קוקאין בכמות של 50.23 גרם. מספר דקות לאחר מכן, ולאחר תיאום מראש עם הנאשם, נסע הסוכן לרחוב בצלאל בצראווי 24 בשכונת פסגת זאב בירושלים ופגש בנאשם. הסוכן העביר לנאשם תשלום בסך 17,500 ₪ עבור הסמים. במעשיו האמורים לעיל, סחר הנאשם בסם מסוכן, ללא שהותר הדבר בפקודה, בתקנות, או ברישיון מאת המנהל.
7. על פי עובדות האישום השני, בהמשך לעסקה המתוארת לעיל, ביום 6.10.21 שלח הנאשם אל הסוכן הודעה באמצעות יישומון הטלגרם ושאל אותו אם הוא מעוניין לרכוש ממנו סמים נוספים. הסוכן בתגובה אמר לנאשם, כי ייפגש עמו יום למחרת בחנות הפלאפל. ביום 7.10.21 נפגשו הסוכן והנאשם בחנות הפלאפל. במהלך המפגש, הציע הנאשם לסוכן לרכוש ממנו סמים, הסוכן הסכים והשניים סיכמו, כי הסוכן ירכוש מהנאשם 50 גרם קוקאין. בנוסף, סיכמו השניים, כי יעמדו בקשר טלפוני בסמוך לשעה 17:00 על מנת להוציא את עסקת הסמים אל הפועל. מספר שעות לאחר מכן, בסמוך לשעה 17:00, עמדו הנאשם והסוכן בקשר טלפוני באמצעות יישומון הטלגרם שבמסגרתו קבעו, כי הסוכן יגיע לרחוב בצלאל בצראווי 24 בשכונת פסגת זאב בירושלים (להלן: "המקום") על מנת להוציא את עסקת הסמים לפועל. מספר דקות לאחר מכן, לאחר הגעת הסוכן למקום, עמדו הנאשם והסוכן בקשר טלפוני באמצעות יישומון הטלגרם, שבמסגרתו הנאשם כיוון את הסוכן לחנייה ברחוב יעקוב יהושע 22 בשכונת פסגת זאב בירושלים (להלן: "החנייה"), והסביר לסוכן כי הסמים נמצאים סמוך לגדר שבחנייה. הסוכן ניגש לגדר והבחין בסקוטש המכיל בתוכו סמים מסוג קוקאין בכמות של 49.61 גרם. הסוכן לקח את הסמים ועלה חזרה לרכבו. מספר דקות לאחר מכן, נסע הסוכן חזרה למקום ופגש בנאשם. הסוכן העביר לנאשם תשלום בסך 17,500 ₪ עבור הסמים. במעשיו האמורים לעיל, סחר הנאשם בסם מסוכן, ללא שהותר הדבר בפקודה, בתקנות, או ברישיון מאת המנהל.

8. על פי עובדות האישום השלישי, שבוע עובר ליום 3.11.21 התקשר הנאשם אל הסוכן באמצעות יישומון הטלגרם ושאל את הסוכן אם הוא מעוניין לרכוש ממנו סמים נוספים מסוג קוקאין. הסוכן השיב, כי בשלב זה הוא אינו זקוק לעוד סמים, אך ייתכן שבעוד מספר ימים יצטרך סמים נוספים ויעמוד עמו בקשר. בהמשך לאמור, עמדו הנאשם והסוכן בקשר טלפוני באמצעות יישומון הטלגרם, במסגרתו ביקש הסוכן לרכוש מהנאשם סמים מסוג קוקאין בכמות של 50 גרם. הנאשם הסכים והשניים סיכמו כי יוציאו את עסקת הסמים לפועל בסמוך לשעה 17:00, באותו היום בסמוך לביתו של הנאשם. בסמוך לשעה 17:00, שלח הנאשם לסוכן סרטון שבו מתועד מיקום הנחת הסמים, בתוך ארון חשמל שנמצא בכניסה לבניין מספר 10 ברחוב גדוד חרמש (להלן: "המקום"). בתגובה לכך, ניגש הסוכן למקום, הבחין בנייר טואלט שבתוכו שקית המכילה סמים מסוג קוקאין בכמות של 49.28 גרם, לקח את הסמים ומיד לאחר מכן נכנס לרכבו. מספר דקות לאחר מכן, שוחחו הסוכן והנאשם בטלפון באמצעות יישומון הטלגרם. במסגרת השיחה, אמר הנאשם לסוכן כי הוא ממתיין לו ברחוב מקביל למקום, וכיוון אותו להגיע לאותו רחוב, שם השניים נפגשו, ובתמורה שילם הסוכן לנאשם סך 17,500 ₪ עבור הסמים. במעשיו האמורים לעיל, סחר הנאשם בסם מסוכן, ללא שהותר הדבר בפקודה, בתקנות, או ברישיון מאת המנהל.

התיק המצורף

9. מעובדות כתב האישום המתוקן בתיק המצורף עולה, כי במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, עת שהה הנאשם במעצר בבית הכלא "ניצן" ברמלה, ימים ספורים עובר ליום 30.1.22, שוחח הנאשם בטלפון מבית הכלא עם אמיר בודהנה (להלן: "אמיר"). במהלך השיחה, סוכם כי הנאשם ימכור לאמיר סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 20 גרם. בהמשך לכך, ביום 29.1.22 בשעות הערב, יצר הנאשם קשר עם ויטלי בקומוב (להלן: "ויטלי") וביקש ממנו לבצע את העברת הסם לאמיר. בתמורה סוכם, כי הנאשם יעביר לו ויטלי סכום שלא ידוע במדויק למאשימה. הוא הפנה את ויטלי לארון הממוקם ברחוב חיים לסקוב בשכונת פסגת זאב בירושלים, שם מצוי הסם (להלן: הארון").

10. ביום 30.1.22 בשעות אחר הצהריים, שוחח הנאשם מבית הכלא גם עם ויטלי וגם עם אמיר על מנת להשלים את תיאום ביצוע עסקת הסם וכן חיבר בין ויטלי ואמיר על מנת שישוחחו ביניהם. בהמשך לכך שוחחו ויטלי ואמיר בשיחות טלפוניות ובתכתובות ותיאמו את ביצוע העסקה לאותו יום בשעות הערב במחלף שורש בסמוך לכניסה ליישוב שואבה (להלן: "המקום"). לאחר מכן, בשעה 19:00 לערך הגיע ויטלי באמצעות רכבו מסוג הונדה (להלן: "הרכב"), לעבר הבניין בו ממוקם הארון ואסף ממנו אריזת פלסטיק ובה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 20 גרם (להלן: "הסם"), לאחר מכן המשיך ויטלי ברכב לעבר המקום. במקביל, שוחחו ויטלי ואמיר, והאחרון הודיע לו ויטלי כי הוא מתעכב במעט. בעקבות זאת אמר ויטלי לאמיר כי הוא ישאיר עבורו את הסם בסמוך לעץ במקום. עם הגעת ויטלי למקום ברכב בשעה 20:20 לערך, יצא ויטלי מהרכב, הטמין את השקית עם הסם בסמוך לעץ ונסע מהמקום.

11. כעשרים דקות לאחר מכן, הגיע אמיר למקום ברכב מסוג יונדאי (להלן: "רכב היונדאי") כאשר לצדו בת זוגו דנית בודהנה (להלן: "דנית"). עם הגעתם למקום, יצאה דנית מן הרכב לבקשתו של אמיר, ולקחה את השקית עם הסם מהמקום בו הוטמנה. לאחר מכן שבה דנית עם הסם לרכב היונדאי והשניים החלו לנסוע מהמקום. כוח בילוש של ימ"ר ירושלים עיכב את אמיר ודנית ברכב היונדאי ותפס את הסם. במעשיו המתוארים לעיל, סחר הנאשם בצוותא חדא בסם מסוג קוקאין שהוא סם מסוכן לפי הפקודה.

תסקירי שירות המבחן

12. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם מיום 18.12.22 עולה, כי הנאשם בן 35, נשוי ואב לשלושה, אשר טרם המעצר התגורר עם משפחתו בירושלים ועבד בתחום המסעדנות. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית, תיאר שהתקשה להשתלב במסגרת הלימודים בבית הספר עקב קשיי התנהגות, עבר לבית ספר המיועד לנערים עם קשיים התנהגותיים ולימודיים, ולא גויס לצבא בשל עברו הפלילי. הנאשם סיפר שהחל להשתמש בסמים בגיל 14, עקב קשייו החברתיים, תחילה בקנאביס ובהמשך בקוקאין עד שהתגברה התמכרותו לשימוש בקוקאין ובאלכוהול, ובגיל 17 החל לסחור בסמים. הנאשם ציין, כי בעת ששהה במאסרו האחרון השתתף בתכנית גמילה מסמים ואלכוהול, ועם שחרורו הופנה להמשך טיפול ביחידה להתמכרויות בירושלים. עם זאת, לדבריו, הדבר לא מומש, עקב בירוקרטיה רבה שגרמה לו לוותר ולהפסיק בטיפול. לדבריו, מעת מאסרו ועד שנה וחצי לאחר מכן לא השתמש בסמים, וחזר לכך לאחר שהשתתף באירוע חברתי, ומאז התפתה וחזר לשימוש בסמים מסוג קוקאין בתדירות של מספר פעמים בשבוע. שירות המבחן התרשם כי למרות שגילה מודעות לכך ששב לדפוסיו ההתמכרותיים, הנאשם לא פנה לקבלת סיוע לגמילה מסמים. הנאשם שהה מחוץ לכותלי הכלא למשך כשלוש שנים, רכש דירה ונדרש להוצאות מרובות. כמו כן, רכש דוכן פלאפל וחולק ברווחים עם שותף נוסף לדוכן.

13. שירות המבחן דיווח, כי במהלך מעצרו הנוכחי שומר הנאשם על ניקיון מסמים, כשלדבריו המוטיבציה לכך טמונה במשפחתו ובמחשבה שלמעורבותו בפלילים השלכות על אשתו וילדיו. הנאשם הביע רצון להשתלב במסגרת קהילה סגורה לטיפול בהתמכרויות על מנת לשקם את עצמו לטובת משפחתו. צוין בתסקיר, כי מגיליון רישומו הפלילי של הנאשם עולה, שבין השנים 2007 עד 2017 הוא הורשע שבע פעמים בגין עבירות סמים, רכוש, ואלימות בגין נדון לעונשי מאסר בפועל, לעונשים מותנים, ולקנסות. בנוסף, עבר הנאשם עבירת סחר בסמים בעת מעצרו הנוכחי. בשנים 2006 עד 2022 הופנה הנאשם לשירות המבחן במסגרת הליכי מעצר והליכים לעניין העונש, שבמהלכם התרשם שירות המבחן מטשטוש ומזעור התייחסות למעורבותו בפלילים, צמצום חומרת בעיית השימוש בסמים ומתלות או התמכרות לסמים. עקב כך, משלא ראה הנאשם נזקקות טיפולית, ולא היה בשל להשתלב בטיפול בתחום התמכרויות, זאת לצד הערכה כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק, לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו.

14. אשר לביצוע העבירות, הנאשם הביע חרטה ולקח אחריות למעשיו, אולם שירות המבחן התרשם שהנאשם מתקשה להבין את השלכות מעשיו על החברה, נוטה להתמקד בהשלכות מעשיו על חייו האישיים והמשפחתיים, ומצמצם מחומרת מעשיו וממשמעותם. עם זאת, התרשם שירות המבחן שהנאשם מבין כעת שהתנהלותו פוגעת בילדיו, ושהדבר מהווה גורם מדרבן לשינוי.

15. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום- מחד גיסא, התנהלות הנאשם במהלך השנים כרוכה במעורבות בפלילים בכלל ובעבירות מתחום הסמים בפרט. מגיל צעיר התמודד עם רגשות קשים וללא גורמי תמיכה משמעותיים, ובעקבות כך פיתח תלות אינטנסיבית בסמים. מאסריו הקודמים לא היוו עבורו גורם מרתיע, מה שעולה ביתר שאת מכתב האישום בתיק המצורף ממנו עולה שסחר בסמים בעת שהותו במעצר. לאחר שחרורו ממאסר, במהלכו שולב בטיפול במסגרת שב"ס, הנאשם לא התמיד בטיפול וחזר לחברה המהווה עבורו סיכון. מאידך גיסא, התרשם שירות המבחן כי בנייתו של תא משפחתי חדש ולידת בתו הקטנה במהלך מעצרו הנוכחי, מדרבנים אותו לביצוע שינוי עמוק בהתנהגותו. ועוד, הנאשם מסר שברצונו להשתלב בטיפול אינטנסיבי בקהילה לטיפול בהתמכרויות ולאחר מכן בטיפול המשך במטרה להתנקות מסמים, לעבור טיפול שורשי בדפוסיו ולערוך שינוי מעמיק בחייו.
16. לפיכך, שירות המבחן העריך כי מתן הזדמנות להשתלב בטיפול אינטנסיבי, עשוי למנוע חזרנות ולהפחית את הסיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד. לצד זאת, התרשם שירות המבחן מרמת הסיכון גבוהה מהנאשם, גם לאור העובדה שבמסגרת מעצרו הנוכחי הוגש נגדו כתב אישום בתחום הסחר בסמים. סופו של דבר שירות המבחן המליץ, כי אם בית המשפט יחליט לאפשר לנאשם להשתלב בקהילה סגורה לטיפול בסמים, יתבקש שירות בתי הסוהר לערוך הבדיקות הנדרשות ובהתאם, יפנה שירות המבחן את הנאשם לראיון באחת מהקהילות הטיפוליות המתאימות. סופו של דבר הנאשם נמצא מתאים להשתלב בקהילה טיפולית ובית המשפט החליט לשחררו מהמעצר וליתן לו הזדמנות למצוא אפיק זה.
17. מתסקיר שירות המבחן מיום 21.6.23 עולה, כי הנאשם השתלב בקהילת "מלכישוע" בתאריך 13.4.23, בטיפול פרטני וקבוצתי. להתרשמות העובדת הסוציאלית בקהילה, הנאשם משתף פעולה כנדרש, נעדר בעיות התנהגות, ומבין שעליו לערוך תהליך למידה ושינוי כדי להימנע מחזרה לשימוש בסמים ולא לשלם מחירים אישיים ומשפחתיים. עם זאת, טרם ברורה מידת הפנמתו את צרכיו הטיפוליים, ודווח על הפרת כללים מצדו אך ניתנת לו האפשרות להמשיך בטיפול. לאור התרשמותו המליץ שירות המבחן לאפשר לנאשם את המשך הטיפול, מאחר שהוא מצוי בשלבי תהליך שיקום ראשוניים, וכי המשך בניית תא המשפחתי מהווה גורם מדרבן לשיקום. בית המשפט קיבל המלצה זו והדין נדחה בחמישה חודשים נוספים.
18. מתסקיר שירות המבחן מיום 24.12.23 עולה, כי בתקופת הדחייה הנאשם המשיך בטיפול בקהילת "מלכישוע", והוא מצוי בשלבים מתקדמים בטיפול. שירות המבחן התרשם, כי בחלוף הזמן פיתח הנאשם גם מוטיבציה פנימית לטיפול, והוא מצליח לערוך שינוי בדפוסי חשיבתו והתנהגותו, אך עדיין ישנם דפוסים מניפולטיביים אצלו. נוכח תחושת חברי הצוות בקהילה שהטיפול הגיע לידי מיצוי, הומלץ לשקול אפשרות חזרת הנאשם לביתו והמשך טיפול בתחום ההתמכרויות במסגרת מרכז יום "של"מ" במקום מגוריו. צוין, כי מרכז היום פועל חמישה ימים בשבוע, ובמסגרתו יידרש הנאשם באופן קבוע לשתף פעולה עם תכנית הטיפול הכוללת טיפולים קבוצתיים וטיפול פרטני המתקיים מחוץ למרכז היום, ביחידת של"מ לטיפול בהתמכרויות בירושלים. בכדי לאפשר זאת לנאשם, שירות המבחן המליץ על שינוי התנאים המגבילים, כך שיוותר במעצר בית חלקי, משעות הערב ועד שעות הבוקר. בית המשפט קיבל גם המלצה זו והנאשם שולב בטיפול ביחידת של"מ.

19. מתסקיר שירות המבחן מיום 21.3.24 עולה, כי הנאשם מגיע למסגרת חמישה ימים בשבוע, כאשר במהלך היום מתקיימות קבוצות טיפוליות וסדנאות שונות. בנוסף, הנאשם נפגש עם מטפלת קבועה לטיפול פרטני פעם בשבוע למשך כשעה, ביחידת של"מ. על פי רוב הנאשם מגיע לקבוצות בזמן, משתתף וממלא את התפקידים המוטלים עליו כראוי, ובדיקות תדירות המבוצעות במרכז מעידות על ניקיון מסמים או אלוהול. עם זאת, ניכרים קשיים בגישתו של הנאשם הפוגמים בתהליך הטיפול, ביניהם צרכי הבית והלחץ הכלכלי. קיימת התנגשות בין לחציו הכלכליים והאישיים ורצונו לקדם מטרותיו העסקיות, לבין ההליך הטיפולי, המקשה על הנאשם לווסת דחפיו ולהימנע לחלוטין מהפרת כללי וגבולות המרכז. שירות המבחן ציין שיש בהתנהגותו זו כדי להעיד על הימצאותו במצב סיכון לשוב לדפוס התנהגותו בעבר, ושטרם תם הליך הטיפול. שירות המבחן העריך, כי הנאשם חזר לסביבתו הקודמת ללא שינוי רב, ומקום העבודה המוצע, הקודם למעצרו, מהווה גורם סיכון, ולכן נמנע ממתן המלצה בעניין הקלה בתנאי המעצר.
20. מתסקיר שירות המבחן מיום 8.5.24 עולה, כי הנאשם נמצא במגמת שיפור בהתייחסותו למרכז היום ולגבולותיו. אמנם עדיין ניכרים קשיים בהתמודדות עם גבולות המסגרת, אך יכולתו בקבלת הגבולות השתפרה, והוא נחוה כמשתתף משמעותי עבור שאר חברי מרכז היום. עוד עולה, כי יהיה נכון בשלב זה לאפשר לו להתמודד באופן נרחב יותר עם "העולם החיצוני" עמו לא התמודד במהלך מעצרו ובעת שהותו בקהילה הטיפולית. על כן הומלץ, לאפשר לנאשם להשתלב חזרה בשוק העבודה, כשצוות מרכז היום רואה צעד זה כהזדמנות לנאשם לעבוד על דפוסיו, תוך שהוא עודנו מצוי בטיפול אינטנסיבי במסגרתו ומקבל ליווי.
21. צוין, כי הנאשם ערך שינוי בהתייחסותו לטיפול, כך שבין מניעיו קיימים רצון פנימי והפקת תועלת רגשית מהטיפול הפרטני. עוד צוין, כי עבודתו של הנאשם מעסיקה אותו מאד גם במצב הקיים, בניהול העסק מרחוק, ובכך שואבת ממנו משאבים ומהווה הסחת דעת מהטיפול. להערכת צוות מרכז היום, לצד הצורך להיענות לבקשתו וללחציו להצליח לפרנס את עצמו ומשפחתו, ולעבור שלב בתהליך השיקומי, יש צורך בהצבת גבולות בתחום. התרשמות שירות המבחן מהנאשם כי קיימים עדיין דפוסים התנהגות מניפולטיביים וכן קשיים בהתמודדות עם גבולות. מכאן, שנדרש המשך טיפול משמעותי לטובת שינוי מעמיק. לצד זה, הנאשם נמצא במגמת התקדמות, בהפנמתו את כללי המסגרת ובהיענות טובה יותר להם, בהתמדתו בהגעה למרכז היום ובשיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול. לפיכך, שירות המבחן המליץ על הקלה בתנאיו של הנאשם, כך שיוכל לצאת לעבודה ללא ליווי ליום אחד מלא, והמליץ על מתן אפשרות לצאת לעבודה יומיים נוספים לאחר הפעילות במרכז היום. בניגוד לעבר, כעת גורמי הטיפול ביחידת של"מ, אינם רואים בחזרתו לעבודה בחנות הפלאפל סיכון, מאחר שמדובר במקום המעניק לנאשם תחושת ביטחון, וכי חזרתו למקום עבודתו תאפשר לו בחינה מעמיקה של יכולת התמודדותו עם סביבתו הקודמת. לצד זה, נוכח היות הנאשם במעבר הדרגתי לשלב מתקדם בטיפול וחזרה לתפקוד עצמאי, תוך שניכר שזקוק להמשך טיפול משמעותי, שירות המבחן העריך כי טרם בשלה העת לסיים את ההליך המשפטי, ומשכך המליץ על תקופה דחייה נוספת בת שלושה חודשים. בית המשפט אפשר לנאשם לחזור למקום עבודתו ונעתר לבקשת הדחיה.

22. מתסקיר שירות המבחן מיום 7.7.24 עולה, כי הנאשם חזר לעבודתו. ממרכז היום נמסר שהנאשם מקפיד על נוכחותו במקום, ממלא אחר הנדרש ומשתפר בהתמסרותו להליך הטיפול. המגמה החיובית במצבו ניכרת, כך שהוא מצליח להביא עצמו באופן אותנטי יותר ופחות מתוך מוטיבציה חיצונית. ביחס לבקשתו להשתתף בקבוצות N.A ובקשתו ליציאה לחופשה עם אשתו סבר צוות מרכז היום כי מכלול השיקולים נוטים לטובת בניית הרשת החברתית האמורה, וכן לטובת שיקום המערכת הזוגית, ומשכך נכון להיעתר לבקשותיו. שירות המבחן המליץ להמשיך ולעקוב אחר הליך השיקום ולאפשר לנאשם לצאת לקבוצות N.A ולהתייחס בחיוב לבקשתו בעניין החופשה. בית המשפט קיבל גם המלצה זו של שירות המבחן.

23. מתסקיר שירות המבחן מיום 3.9.24 עולה, כי הנאשם ממשיך להתמיד בהגעתו למרכז היום, ממשיך בעבודתו והשתלב בטיפול פרטני עם עובד סוציאלי חדש ביחידת של"מ. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם נמצא בשיאו של שינוי מעמיק בדפוסיו, וביכולת להתבונן על קשייו ורגשותיו ולשוחח עליהם באופן כן ופתוח. הנאשם מצליח לזהות דפוסים ומכשולים, מפתח מודעות למצבי סיכון וגורמים שליליים בסביבתו, פועל בשיקול דעת יותר מבעבר ומגלה יכולת להתמודדות אדפטיבית, נורמטיבית ובשלה יותר עם אתגרים. בנוסף, התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מצליח לקחת אחריות על בחירותיו ועל התנהלותו, ולשקול את השלכות מעשיו. הנאשם משקיע מאמצים בחיזוק התא המשפחתי והחיבור שלו אליו, ותא זה מהווה עבורו גורם חיובי, מדרבן, משמעותי ותומך בהליך השיקום. מנגד, התרשם שירות המבחן כי לנאשם עדיין נותרו מנגנוני "עיגול פינות", פיצול וטשטוש גבולות, בפרט במצבי עמימות. כמו כן, להערכת שירות המבחן הנאשם זקוק להמשך טיפול על מנת לשמר התקדמותו ותהליך השיקום החיובי שעובר. 24. סופו של דבר המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, במהלכו ישלים את הטיפול במרכז היום, וכן ימשיך בטיפול הפרטני ביחידת של"מ בתחום ההתמכרויות. בעניין הענישה המוחשית, שירות המבחן העריך שמאסר, אף בעבודות שירות, עלול להוות גורם מכשיל מדרדר עבור הנאשם ומשפחתו, אשר עלול להפר את היציבות שהושגה מאז מעצרו. לאור זאת, המליץ להטיל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 400 שעות, חלופת ענישה שתאפשר המשך תפקודו התקין במישורי חייו ותאפשר המשך תהליך הטיפול. אם לא תתקבל המלצה זו עקב חומרת העבירות, הומלץ לקחת בחשבון מצבו הכלכלי של הנאשם, את צורכי משפחתו, והתהליך המשמעותי שעשה. בנוסף, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם ענישה מותנית צופה פני עתיד. לאור המלצה זו ועל מנת להמשיך ולעקוב אחר התקדמות הנאשם לצד קבלת חוות דעת של הממונה על עבודות השירות, התבקש תסקיר נוסף.

25. מתסקיר שירות המבחן מיום 31.10.24, האחרון שהוגש בעניינו, עולה, כי ביום 9.10.24 הנאשם השלים את הטיפול במרכז היום. מסיכום הטיפול עלה, כי אף שבתחילת הטיפול במרכז הנאשם התקשה להתמודד עם ריבוי הדרישות במסגרת הטיפול, הוא עבר שינוי משמעותי ואותנטי, וניכר כי ערך שינוי בדפוסיו המוכרים הקודמים וכיום מפעיל יותר שיקול דעת, איפוק וויסות. הצוות במרכז מסר, כי למרות הספקות שחשו בתחילת הטיפול בנוגע למידת המחויבות הפנימית של הנאשם לתהליך, לאורך 9 חודשים שבהם השתתף בתכנית הטיפולים במרכז היום נוצרו בהדרגה מחויבות, היקשרות, העמקה ויכולת היראתנות מהטיפול. כמו כן, מטעם העובד הסוציאלי מטפל בנאשם נמסר, כי הוא מגיע לטיפול באופן קבוע, ולהתרשמותו הוא מתקדם מאוד בהליך השיקומי ופועל מתוך מוטיבציה פנימית עמוקה. להתרשמותו, הנאשם מודע לדפוסיו הדורשים שינוי ולחולשותיו, ועצם מודעות זו וההכרה בהם משמעותיים מאוד לתהליך, תוך שנראה שהוא עורך בהם שינוי משמעותי. לדבריו, הנאשם מתכנן להמשיך בטיפול עמו, ומשתף פעולה ממקום כן ואמיתי ומבטא מוטיבציה רבה להמשך תהליך השינוי ולשימורו.

26. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם ממשיך להתקדם בתהליך ומוכיח את מאמציו לערוך שינויים באורחות חייו לאורך הדרך. הנאשם ממשיך לגלות יכולות התבוננות במצבו, בקשייו, בגורמי הסיכון ובעל מודעות רבה למצבו. לצד זה, שירות המבחן התרשם כי הנאשם עדיין מצוי לעתים במצבי סיכון הבאים לידי ביטוי בקשיי תקשורת עם סביבתו ובקושי בוויסות עצמי במצבי דחק, הגם שכפי שצוין, הוא מודע לכך ונותן ביטוי לקשייו במסגרת הטיפול באופן גלוי ואותנטי. שירות המבחן ציין, כי לראשונה בחייו, עבר הנאשם דרך שיקומית ארוכה, אינטנסיבית, ומשמעותית וכעת הוא בשל לסיום ההליכים המשפטיים, כאשר כיום המוטיבציה לשינוי היא פנימית וכנה יותר, ותהליך השינוי יכול להימשך במסגרת צו מבחן בלבד.
27. לאור כל האמור, שירות המבחן שב על המלצתו להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה לצד ענישה של שירות לתועלת הציבור ומאסר מותנה. כמו כן, הומלץ לנקוט בענישה שיקומית שתתמוך בתהליך הממושך והאינטנסיבי שהנאשם עבר ובמאמצי השינוי של דפוסי התנהלותו. להערכת שירות המבחן, הטלת ענישה של מאסר בפועל עלולה להביא להתדרדרות במצבו ולפגיעה בהישגי השיקום שלו. לפיכך הומלץ להטיל ענישה שתאפשר המשך תפקוד תעסוקתי, משפחתי וטיפולי, כאמור.
- חוות דעת הממונה על עבודות השירות
28. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 27.10.24 עולה, כי הנאשם נמצא מתאים לעבודת שירות, בחברה קדישא בירושלים. הממונה המליץ כי הנאשם יחל את ריצוי עבודות השירות ביום 12.12.2024 ויועסק חמישה ימים בשבוע, על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין.
- ראיות לעונש
29. ב"כ המאשימה הגיש גיליון רישום פלילי בעניינו של הנאשם (ת/1) הכולל שמונה הרשעות שעיקרן עבירות סמים, האחרונה שבהן משנת 2017, בגינה ניתן גזר דין במסגרתו הוטל על הנאשם מאסר על תנאי של 7 חודשים שהוא בר הפעלה (ת/2).
30. ב"כ הנאשם הגיש חוות דעת מטעם "התחלה חדשה", מרכז טיפול ואבחון לאוכלוסיות עוברי חוק, במסגרתה הומלץ על מוסד גמילה מפוקח, בעדיפות למסגרת טיפולית סגורה. בחוות הדעת צוין, כי הטיפול צפוי להפחית את המסוכנות הנשקפת מהנאשם לציבור באופן משמעותי, וכן לשרת את האינטרס הציבורי והפרטי כאחד. יוער, כי חוות הדעת הפרטית מטעם "התחלה חדשה" הוגשה בתאריך 12.9.22, כאשר הנאשם היה בראשיתו של התהליך הטיפולי-שיקומי במסגרת שירות המבחן.
- טיעוני הצדדים לעונש

31. ב"כ המאשימה עו"ד קסטנטיני הדגיש, כי מדובר בסם מסוכן מסוג קוקאין המוגדר כחמור, וכי נזקיו הידועים נכתבו בפסקי דין של בית המשפט העליון, הן הנזקים הכבדים והישירים של שימוש בסם זה למכורים לסמים, ובכך שהם הופכים לנטל על החברה, והן אלו הנגרמים כתוצאה מביצוע עבירות על ידי מכורים לסמים כדי לממן רכישה חוזרת ונשנית של הסם. בעניין זה הפנה ב"כ המאשימה לפסיקת בית המשפט העליון, לפיה על העונש בעבירות הסמים להעביר מסר שיש בכוחו להרתיע עבריינים פוטנציאלים. לדידו, גישה זו בפסיקה מקבלת משנה תוקף כאשר מדובר בנאשם שבעברו שמונה הרשעות קודמות רלוונטיות.

32. עוד הדגיש ב"כ המאשימה, כי מדובר בשלוש עסקאות של סחר בקוקאין, כך שמדובר במספר משמעותי של עסקאות, ובכמות משמעותית של סם מסוכן, 50 גרם בכל עסקה, שבתמורה לכל אחת מהן קיבל הנאשם סך ₪ 17,500. בעסקה הראשונה אף הוצעה על ידי הנאשם כמות של 100 גרם. בכך גם משתקפת נגישותו של הנאשם לכמויות גדולות של סמים. נוסף על כך, יש לקחת בחשבון כי הנאשם הוא היוזם בכל עסקה, כאשר הוא פנה לסוכן והציע לו לקנות ממנו סמים. ב"כ המאשימה עתר למתחם עונש כולל בתיק העיקרי הנע בין 4 ל-7 שנות מאסר לצד ענישה נלוות של מאסר על תנאי וקנס, והפנה לפסיקה לתמיכה בטיעונו. כמו כן, ביחס לעבירה בה הורשע בתיק המצורף, עתר ב"כ המאשימה למתחם עונש הולם נפרד הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

33. ביחס לעונש המתאים נטען, כי מחד גיסא, הנאשם הודה ולקח אחריות ובכך חסך זמן שיפוטי, וכן עבר הליך טיפולי שחולל שינוי. מאידך גיסא, לנאשם עבר פלילי עשיר הקשור בעבירות אלה, והרשעה בעבירת סחר בסמים בעת ששהה במעצר, דבר המלמד על מעורבותו העמוקה בעולם הסמים, וכי המעצר אינו מהווה גורם הרתעה משמעותי עבורו. כמו כן, שירות המבחן מסר כי הנאשם עודנו זקוק להמשך טיפול, וכי דפוסי התנהגותו מהעבר מתקיימים בחלקם גם בשלב זה. לאור האמור, ב"כ המאשימה ביקש שלא לקבל את המלצת שירות המבחן ולמקם את עונשו של הנאשם בחלק האמצעי של המתחם, כך שיוטלו על הנאשם בסך הכל 5 שנות מאסר. בנוסף, עתר לכך שהמאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים יופעל במצטבר. כמו כן, משהוכרז כסוחר סמים בעת מתן הכרעת הדין יחולט הרכוש שנתפס.

34. בפתח דבריו, ציין ב"כ הנאשם כי הוא אינו חולק על דברי ב"כ המאשימה אשר למהות וחומרת העבירות וכן אשר לנזק הגדול לציבור שהן גורמות. עם זאת, מדובר במי שיצא ממעגל זה, וכיום הוא זה אשר עתיד להרצות לפני מטופלי קהילת "מלכישוע" ולספר על התהליך שעבר, כדי להעניק להם מעין השראה. ב"כ הנאשם טען, כי הוא מתקשה להתייחס לעונש הראוי ככל שהסתכלות על ההליך הטיפולי של הנאשם היא כחסר חשיבות, כעולה מדברי ב"כ המאשימה. לדבריו, הנאשם אכן לא היה מורתע ממאסר עקב ישיבתו המרובה בין כותלי הכלא. בראי זה, עוצמת השינוי שעבר היא גדולה ביותר, וישנה חשיבות רבה לשינוי שעשה, וממשיך לעשות, ולרצונו הכן בהליך הטיפולי. ב"כ הנאשם הסכים לכך שהנאשם טרם השלים את הטיפול, אולם אם תתקבל המלצת שירות המבחן, והוא ימשיך בו במסגרת צו המבחן.

35. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה התומכת בטענתו, כי כאשר מדובר בטיפול כן ועמוק המוציא את הנאשם מתחום העבריינות ומחזירו לחברה, יכול בית המשפט לבוא לקראתו ולתמוך בהליך השיקומי, שהרי הדבר ימנע ביצוע עבירות נוספות, בעוד שליחת הנאשם למאסר לא תמנע זאת. ב"כ הנאשם ביקש לגזור על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל הכוללים את המאסר המותנה ובניכוי תקופת מעצרו. כמו כן ציין כי הנאשם מסכים שיוטל עליו צו מבחן בנוסף לעונש המאסר.
36. הנאשם בדבריו האחרונים, ביקש להודות לבית המשפט על האמון שנתן בו ועל ההזדמנות לשוב לחיק משפחתו, והוסיף כי עבר תהליך משמעותי וברצונו ליישמו.
37. לאחר קבלת התסקיר האחרון וחווות דעת הממונה השלימו הצדדים את טיעוניהם לעונש. ב"כ המאשימה עו"ד אבני ברוב הגינותה שינתה את עמדתה העונשית, והסכימה כי יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם נוכח הליך השיקום שעבר הנאשם. אולם, לדידה, אין מקום לחריגה ניכרת מהמתחם, ועתרה להשתת עונש של 3 שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר, לצד ענישה נלוות. ב"כ הנאשם מסר שלאור התקדמות הנוספת של הנאשם בטיפול אין לו, אלא לחזור על טיעונו, וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה. עוד באותו המועד הגיעו הצדדים להסכמה לעניין סוגיית החילוט. הנאשם שב והודה לבית המשפט על ההזדמנות שנתנה לו.
- דין והכרעה
מתחם העונש ההולם
38. במקרה דנן הצדדים אינם חלוקים וטענו למתחם עונש הולם אחד עבור שלושת האישומים בתיק העיקרי. אף אני סבורה שבמקרה זה יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכל האישומים, וזאת מאחר שמדובר במסכת עבריינית אחת, במעורבות אותו סוכן, העבירות בוצעו בסמיכות זמנים, בתוך פרק זמן שארך כחודשיים, ומדובר באותם ערכים מוגנים. על כן, בהתאם למבחן הקשר ההדוק שנקבע בפסיקה יקבע מתחם עונש הולם אחד, אשר יביא לידי ביטוי את העובדה שמדובר בריבוי מעשים ובריבוי עבירות.
39. עם זאת, ביחס לעבירה בה הורשע הנאשם בתיק המצורף מצאתי לנכון לקבוע מתחם עונש הולם נפרד. אמנם, עסקת הסמים שביצע הנאשם במסגרת התיק המצורף דומה באופייה לעסקאות הסמים שביצע במסגרת התיק העיקרי. אולם, מאחר שאת העסקה הזו ביצע הנאשם מתוך כתלי בית הסוהר, כאשר הוא עצור בגין עסקאות הסמים שביצע בתיק העיקרי, במועד אחר ובנסיבות אחרות, וכן מאחר שאת העסקה בתיק המצורף ביצע הנאשם בצוותא, אני סבורה כי יש לקבוע בגינה מתחם עונש הולם נפרד.

40. בהתאם לסעיף 40ב לחוק, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

41. עבירות הסמים בכללותן פוגעות בערכים של הגנה על בריאות הציבור, על ביטחון ועל שלומם הפיזי והנפשי מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים עקב השימוש בסמים. הפסיקה אף מדגישה את הצורך בענישה מחמירה בעבירות של סחר בסמים, בין היתר, בשל הפיתוי לעשיית רווחים קלים מביצוען.

42. רבות נאמר על חומרתן של עבירות הסמים, בהן נדחות הנסיבות האישיות מפני האינטרס הציבורי, ועל כך שבית המשפט נדרש להילחם בתופעה הקשה של נגע הסמים. כך גם דברי בית המשפט העליון בע"פ 4522/18 מדינת ישראל נ' אסאבן (1.11.18) בהתייחסו לעבירות סחר בסמים, לחומרתן ולנזקיהן יפים לעניינו: "בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתן של עבירות הסמים, ובפרט עבירת הסחר בסמים. חומרה זו נובעת, בין היתר, מנזקיהם הקשים של הסמים - במיוחד כך לגבי סמים המוגדרים 'קשים' - הן למשתמשים, הן לסביבתם (ע"פ 7952/15 מדינת ישראל נ' שץ [פורסם בנבו] (15.2.2016) (להלן: עניין שץ); ע"פ 4998/95 מדינת ישראל נ' גומז-קרדוסו, פ"ד נא(3) 769 (1997)). לפיכך נפסק לא אחת כי עבירות אלו מחייבות מענה החלטי על דרך של ענישה מחמירה ומרתיעה (ראו ע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (8.3.2017); ע"פ 5953/13 מדינת ישראל נ' דויד, [פורסם בנבו] פסקה 17 (6.7.2014) (להלן: עניין דויד)). כבר צוין כי הענישה בעבירות סמים מאופיינת בשונות רבה, נוכח "האינדיבידואליות בענישה והייחודיות של המקרים השונים" (ע"פ 3931/13 באום נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 (10.6.2014) (להלן: עניין באום)) במסגרת זו יש ליחס משקל גם לסוג הסם ולכמותו".

43. הענישה הנוהגת ביחס לעבירות הסמים בגין הורשע הנאשם, משתנה ממקרה למקרה והיא תלויה בסוג הסם, בכמות שנמכרה, בגובה התמורה שהתקבלה בעדו, בחלקו של הנאשם במסכת העבריינית הכוללת, בהישנות המקרים ובנסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שניתן ללמוד מהפסיקה שלהלן:

א. בע"פ 8367/18 פלוני נ' מדינת ישראל (12.3.19), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין לסוכן משטרתי. בגין העסקה הראשונה, בה מכר המערער לסוכן 29.9 גרם קוקאין, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 23 ל-50 חודשי מאסר בפועל, ובגין העסקה השנייה, בה מכר המערער לסוכן 50.4 גרם קוקאין, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 27 ל-54 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם אשר הורשע בעבר בעבירות סמים, ואף ריצה תקופות מאסר קודמות, הושת עונש של 36 חודשי מאסר. בית המשפט העליון קיבל את ערעור הנאשם והעמיד את עונשו על 30 חודשים, וזאת מבלי להתערב במתחם העונש ההולם שנקבע.

- ב. בע"פ 7617/18 אבאייב נ' מדינת ישראל (6.3.19), נדון עניינו של מי שהורשע בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין לסוכן משטרת, ואף צירף שני תיקי סמים בעבירות של החזקה עצמית. בכל אחת מהעסקאות בהן הורשע הנאשם עמדה כמות הסם על 50 גרם. ביחס לעבירות הסחר בסמים, בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר, וגזר על המערער עונש של 42 חודשי מאסר בפועל, בשים לב לכך שצירף תיקים נוספים ועברו הפלילי לא היה מכביד. ערעורו של הנאשם על חומרת העונש נדחה על ידי בית המשפט העליון.
- ג. בע"פ 2173/16 אבו צעלוק נ' מדינת ישראל (3.11.16), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בעבירה של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין לסוכן משטרת. המערער מכר לסוכן 50 גרם קוקאין בתמורה לסך של 19,000 ₪. בית המשפט המחוזי השית על המערער 48 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. ערעור שהוגש לבית המשפט העליון נדחה.
- ד. בע"פ 5842/14 דהן נ' מדינת ישראל (29.07.15), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו, בשתי עבירות של סחר בסמים ובעבירה של סחר בנשק. המערער היה מעורב בשתי עסקאות בהן נמכר סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל כולל של כ-100 גר' לסוכן משטרת, וכן בעסקה נוספת בנשק. בית משפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם לעבירות הסחר בסמים הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר ומתחם עונש לעבירת הסחר בנשק שנע בין שלוש לשבע שנות מאסר. הושת על המערער עונש של 5 שנות מאסר בפועל וענישה נלווית. הערעור על חומרת העונש נדחה.
- ה. בע"פ 1987/15 דורי נ' מדינת ישראל (24.6.15), נדון עניינו של מי שהורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, באספקה של 50 גרם קוקאין לשותפו האחר, אשר סיפק אותו לסוכן משטרת, בתמורה לסך של 19,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-44 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 26 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. הערעור על חומרת העונש נדחה.
- ו. בת"פ (מחוזי י-ם) 10139-03-21 מדינת ישראל נ' בן חליוא (25.6.24), נדון עניינו של מי שהורשע על פי הודאתו בארבע עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין לסוכן משטרת. בשלוש העסקאות הראשונות מכר הנאשם לסוכן 20 גרם קוקאין בכל אחת, בתמורה לסך של 7,200 ₪ עבור כל עסקה. בעסקה הרביעית מכר הנאשם לסוכן 15 גרם קוקאין בתמורה לסך של 5,250 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 36 ל-60 חודשי מאסר בפועל.
- ז. בת"פ (מחוזי י-ם) 11739-03-21 מדינת ישראל נ' מזרחי (03.05.23), נדון עניינו של מי הורשעו על פי הודאתם בשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן, בגין מעורבות בשלוש עסקאות סחר בקוקאין במשקל כולל של כ-65 גרם לסוכן משטרת. נאשם 1 גם מכר לסוכן נשק. בעניינו של נאשם 1 נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל-8 שנות מאסר, והושתו עליו 5.5 שנות מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בעניינו של נאשם 2 נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל, והושתו עליו 20 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, תוך סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, לצד חילוט של כ-300,000 ₪. נאשם 1 חזר בו מהערעור על גזר הדין (ע"פ 3429/23 מזרחי נ' מדינת ישראל (24.01.24)), ונאשם 2 חזר בו מערעור על תקופת המאסר שהושתה עליו, ומיקד את ערעורו בסוגיית החילוט (ע"פ 4597/23 ביטון נ' מדינת ישראל (24.01.24)).

44. אשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה- מדובר בשלוש עבירות שקדם להן תכנון, שכן ביצוען דרש התקשרויות חוזרות ונשנות בין הסוכן לנאשם ותיאום שעות ומיקום המפגשים והטמנת הסמים במקום מסתור. בנוסף, שלוש העבירות בוצעו על פני כחודשיים, משך זמן במהלכו יכול היה הנאשם לחדול ממעשיו אך לא עשה כן והמשיך בהתנהגותו עוברת החוק. בעסקאות האמורות הנאשם הינו המבצע היחיד, במהלכן סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין, אשר נמנה בין סוגי הסמים שהם במדרג חומרה גבוה נוכח השפעותיו ההרסניות ופוטנציאל ההתמכרות הגבוה הטמון בו. הנאשם סיפק לסוכן כמות לא מבוטלת של הסם, זאת בתמורה כספית משמעותית. יוזכר, כי באישום הראשון הנאשם אף הציע לסוכן לקנות ממנו 100 גרם קוקאין, הצעה אשר יכולה להעיד על נגישותו של הנאשם לכמויות גדולות של סמים. אף אישומו בעניין סחר בסמים בעת שהייתו במעצר עשוי להעיד על נגישותו זו וכן על קשריו עם גורמים אחרים בתחום. בכל אחת מהעסקאות הנאשם התקשר ישירות עם הסוכן, כשהוא יוזם את הקשר עם הסוכן ושואל אותו האם ברצונו לקנות ממנו כמות מסוימת מאותו הסם. מדובר בכמות כוללת משמעותית שגודלה כ-150 גרם, וניתן להניח כי לולא היו העסקאות מתבצעות עם סוכן משטרתי, הנזק הצפוי להיגרם מביצוע העבירה מתבטא בפגיעה ביחיד ובחברה מהפצת הסם למספר רב של משתמשים, וכן מההשלכות הבריאותיות והכלכליות הכרוכות בכך, כתוצאה מהתמכרות לסמים, והצורך לממןם, היה רב.
45. ביחס לנסיבות הקשורות לעבירה בתיק המצורף, יצוין כי מדובר בעבירה אחת של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 20 גרם. הנאשם, אשר שהה אותה עת במעצר בגין עבירות הסחר בסמים שביצע בתיק העיקרי, ניצח על ביצוע עסקת הסמים לאורך כל שלביה ועד השלמתה, ממקום מעצרו. הנאשם הדריך את ויטלי לארון שבו היה מצוי הסם, ובהמשך חיבר בין ויטלי לאמיר על מנת שישוחחו ביניהם ויתאמו את ביצוע העסקה. העובדה שלאחר שכבר נעצר והוגש כנגדו כתב אישום בגין עבירות של סחר בסמים, וביצועה בין כותלי בית האסורים, מלמדת על פגיעה חמורה גם בערך של שלטון החוק, מעבר לערכים המוגנים הקשורים בעבירות הסמים, כאמור. עם זאת, במקרה זה, הסמים נתפסו בסופו של דבר על ידי המשטרה, כך שבפועל הסמים לא הופצו ברבים.
46. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות וכן בהינתן הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בתיק העיקרי נע בין 40 לבין 80 חודשי מאסר בפועל.
47. אשר לתיק המצורף, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 14 לבין 34 חודשי מאסר בפועל.
העונש המתאים

48. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקלתי לקולה, כי הנאשם בן 37, נשוי ואב לילדים קטנים. כמו כן, הנאשם שהה במעצר ממש במשך 15 חודשים, החל מתאריך 10.1.22 ועד להשתלבותו בקהילה הטיפולית "מלכישוע" בתאריך 13.4.23. בקהילה הטיפולית סגורה שם שהה במשך כשמונה חודשים תחת תנאים מגבילים קשים. בסיום הטיפול בקהילה הסגורה, עבר לטיפול במרכז יום ביחידת של"מ, כאשר ביתר שעות היממה שהה במעצר בית מלא. במהלך תקופה זו הוקלו בהדרגה התנאים המגבילים, באופן שאפשר לנאשם לצאת למקום עבודתו באופן חלקי, ובהמשך באופן מלא. מעצרו לתקופה ממושכת של הנאשם, תקופה בה לא היה זכאי להקלות להם זוכים מי שהם במעמד של אסיר, גם הם מהווים נסיבה לקולה. בנוסף, גם תקופת הטיפול הארוכה אותה עבר הנאשם, מהווה גם היא שיקול משמעותי לקולה, שכן מדובר במי שהיה רגיל לשהות בין כותלי שב"ס והסתגל לכך, בעוד שהטיפול דרש ממנו כוחות ומאמצים גדולים יותר, ובמשך חודשים ארוכים הטיפול גם היה במסגרת בה התנאים המגבילים מחמירים וקרובים לתנאי מעצר.

49. כמו כן, הנאשם הודה ולקח אחריות למעשיו, ובכך חסך זמן שיפוטי משמעותי. מתסקירי שירות המבחן עולה, כי הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו, וכי רצונו בשינוי מעמיק ולשקם את משפחתו. הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי שיסייע לו, אכן עשה כן בהשתלבותו במסגרות האמורות, וכן שיתף פעולה עם שירות המבחן באופן מלא. עולה, כי הנאשם התקדם מאוד בטיפול והשלים את שלביו העיקריים, אם כי הוא עודנו זקוק להמשך טיפול. 50. לצד זאת, שקלתי לחומרה, כי הנאשם הורשע בעבירה נוספת בסחר בסמים בעת שהייתו במעצר. כמו כן, לנאשם עבר פלילי משמעותי, כאשר מרבית הרשעותיו הן בתחום הסמים, בגין ריצה עונשי מאסר בפועל, וביצע את העבירות בתיק דנן שעה שמאסר על תנאי תלוי ועומד כנגדו. כל אלה מלמדים שלא היה מורא החוק עליו, ואלמלא עבר הליך של שיקום, היה מקום ליתן דגש רב על שיקולי הרתעה והגנה על הציבור בעניינו. חריגה ממתחם העונש ההולם

51. המחוקק קבע בסעיף 40 לחוק, כי גם במקרה בו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם הם בעלי חומרה יתירה, אם הנאשם השתקם, או שיש סיכוי של ממש שישתקם, בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, יכול בית המשפט לקבוע, כי העונש שיוטל עליו יחרוג ממתחם העונש ההולם, וזאת מטעמי שיקום. בשונה משיקולי הגנה על הציבור בסעיף 40 לחוק המאפשרים חריגה שאין בה משום החמרה ניכרת ממתחם העונש ההולם, המחוקק לא הגביל את שיעור החריגה ממתחם העונש ההולם כאשר מדובר בשיקולי שיקום, גם כאשר מדובר במעשים ובאשם בעלי חומרה יתרה. מכאן, שהמחוקק ראה לנגד עיניו שגם במקרים בהם עקרון ההלימה מחייב הטלת עונש מאסר משמעותי, בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, שיקולי שיקום יכריעו את הכף, וזאת מבלי לגרוע מחומרת המעשה והעונש ההולם שראוי היה לגזור בגינו.

52. במקרה דנן, ב"כ הצדדים אינם חלוקים על כך, שבעקבות התהליך שעבר הנאשם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, אולם הם חלוקים עד כמה יש לחרוג ממנו. בעוד שב"כ הנאשם מבקש לקבל את המלצת שירות המבחן במלואה, ולהחליף את שיקולי ההלימה בשיקולי שיקום באופן מלא, ב"כ המאשימה, סבורה, שלאור חומרת העבירות וריבויין והצורך ליתן מענה גם לשיקולי הרתעת הרבים, יש לחרוג במידה שאינה ניכרת ממתחם העונש ההולם.

53. אני סבורה, שהאיזון הנכון בין עמדות אלה, הוא התחשבות בתקופת המעצר הארוכה בה שהה הנאשם, לצד הטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות לתקופה המקסימלית, מבלי שינוכו ימי המעצר, כך שעונש כולל זה יתן מענה חלקי לשיקולי הלימה והרתעה, מבלי ששיקומו של הנאשם יפגע באופן אנוש. למסקנה זו הגעתי מהנימוקים שיפורטו בהמשך.

54. מתסקירי שירות המבחן ניתן ללמוד, כי מדובר במי שלאחר שנים רבות של מעורבות פעילה בעולם הסמים, התגייס לעבור תהליך טיפולי-שיקומי משמעותי. ההליך החל בקהילה טיפולית סגורה "מלכישוע" אותה סיים בהצלחה, והמשיך במרכז יום בעירו, כאשר בשלב מתקדם בתהליך הטיפול שם, החל לעבוד במקום עבודתו טרם המעצר באופן הדרגתי. כך, חזר הנאשם באופן הדרגתי למשפחתו, לעסקו ולסביבתו, תוך שהוא ממשיך בליווי ובטיפול ביחידה של"מ עד להשלמת שלב זה בטיפול. כמו כן, לנאשם לא נפתחו תיקים חדשים במהלך תקופת הדחייה. כפי שתואר בהרחבה, שירות המבחן סבור כי הנאשם עבר שינוי משמעותי בדפוסי חשיבתו וביכולתו לזהות מצבי סיכון, כאשר רצונו שלא לפגוע במשפחתו מהווה עבורו מוטיבציה מרכזית להמשיך בתהליך.

55. בנוסף, חלפו למעלה משלוש שנים ממועד ביצוע העבירות בתיק העיקרי, וכשלוש שנים ממועד ביצוע העבירה בתיק המצורף, בהן לא נפתחו לנאשם תיקים חדשים. כמו כן, יש להתחשב בכך שהנאשם לקח אחריות למעשיו, הביע חרטה עליהם, ובכך חסך זמן שיפוטי משמעותי. לכך יש להוסיף, כי הטלת עונש מאסר ממש עלולה להביא לנסיגה בהליך השיקום, בשלב שבו החל הנאשם לנהל אורח חיים עצמאי נורמטיבי, כאשר הוא זקוק לעידוד ולתמיכה על מנת שיתמיד בו. בנוסף, ציין שירות המבחן, כי ענישה של מאסר בפועל עלולה להביא להתדרדרות במצבו ולפגיעה בהישיגי השיקום שלו.

56. אשר על כן, כאמור, החלטתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, ולהסתפק בעונש של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, מאסרים מותנים מרתיעים צופי פני עתיד וצו מבחן, וזאת נוכח כשרת הדרך המשמעותית אותה עבר הנאשם. כלל הגורמים הטיפוליים שליוו את הנאשם במשך תקופה ארוכה של למעלה משנה וחצי התרשמו כי הוא עבר תהליך משמעותי. גם אני התרשמתי שהנאשם עלה על מסלול חיים נורמטיבי, וכי הוא מגלה רצינות ומוטיבציה גבוהה להתמיד בכך, ולא לחזור לאורח חיים עברייני. שליחתו למאסר תשיג לאחר הליך זה ועלולה לפגוע באופן משמעותי בהליך השיקום והשתלבותו בחברה ועל בית המשפט להושיט לו יד מעודדת להתמיד בדרך זו.

57. דומה, כי גם האינטרס הציבורי יצא נשכר אם הנאשם יתפקד כאזרח מן השורה ותינתן לו ההזדמנות להמשיך במסלול בו השתלב, מבלי לשלוח אותו אל בין כותלי בית האסורים. לצד זאת, כאמור, יינתן מענה, ולו חלקי, לצורך בהרתעת היחיד להרתעת הרבים ולשיקולי הלימה, בתקופה הארוכה בה שהה הנאשם בין כותלי בית הסוהר, ובהמשך בקהילה טיפולית סגורה בצירוף השתתפות עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות לתקופה המקסימלית. בנוסף יודגש, כי אם הנאשם לא יתמיד בהליך השיקום, ויפר את צו המבחן, בית משפט יוכל לגזור את דינו מחדש ולתת את מלוא המשקל לשיקולים אלה.

58. אשר להמלצת שירות המבחן, להטיל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור, מאחר שלדידם, שליחתו למאסר ולו בעבודות שירות עלולה לפגוע בפרנסתו, בפניות שלו להמשך הטיפול, ובתפקוד המשפחה, ובכך יפגע הליך השיקום, לא מצאתי להיעתר לה. אני סבורה, שחומרת העבירות וריבויין מחייבת ענישה של מאסר ולו בעבודות שירות. בנוסף, הטלת עונש זה אומנם תפגע בנאשם ותצמצם את זמנו הפנוי, אך לא באופן שיסוכל הליך השיקום. על הנאשם לגייס את הכוחות הנדרשים, להשלים תקופה זו של ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות, להתמיד בטיפול, ולדאוג לפרנסה ולצורכי המשפחה, כפי שעשה בתקופה בה כלל לא יכול היה לעבוד והקדיש את כל זמנו ומרצו להליך הטיפול.

59. לפיכך, אני סבורה כי בענייננו לא יהיה נכון לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, אשר עלול להסיג לאחור את ההישגים הטיפולים והשיקומיים שהושגו. מנגד, מאחר שמדובר במי שביצע עסקאות רבות של סחר בסם מסוג קוקאין; שלו עבר פלילי משמעותי בעבירות סמים; ושעומד לחובתו מאסר על תנאי בר הפעלה - לא אוכל לקבל את המלצת שירות המבחן להסתפק בצו שירות לתועלת הציבור בלבד. כידוע, עמדת שירות המבחן בנוגע לעונש שיש להטיל על נאשם, היא בבחינת המלצה שאינה מחייבת את בית המשפט (ראו למשל, ע"פ 4295/15 ג'אבר אלצאנע נ' מדינת ישראל (2.5.16); רע"פ 4144/15 אבו אלטיף נ' מדינת ישראל (16.6.25)). יודגש בהקשר זה, ששירות המבחן רשאי להמליץ כל המלצה שנראית בעיניו, אך המלצתו היא אחד מהשיקולים שעל בית המשפט לשקול עת יגזור את דינו של נאשם. אומנם, להמלצת שירות המבחן חשיבות לא מבוטלת, ואולם, בסופו של יום כשמה כן היא - המלצה. בית המשפט אינו מחויב לקבל המלצה זו ובמקרה המתאים לבית המשפט הסמכות לדחותה. מטבע הדברים, שירות המבחן מתמקד בנסיבות האישיות של הנאשם ובשיקומו, ואולם בית המשפט אמון על בחינת אינטרסים רחבים ונוספים דוגמת שיקולי הגמול וההרתעה, שמהם לא ניתן להתעלם בענייננו.

60. ביחס למאסר המותנה בר הפעלה, יוער כי בהתאם לסעיף 85(א) לחוק, כאשר מדובר במי שעבר או עודנו עובר טיפול למשתמשים בסמים, רשאי בית המשפט להורות על הארכת תקופת התנאי, וזאת "אם שוכנע כי לא יהיה זה צודק להפעיל את המאסר על תנאי משום שיש סיכוי לשיקומו של האדם, כי הפעלת המאסר על תנאי תסב לו נזק חמור, וכי אין סיכון לשלום הציבור בשל הארכת התנאי". במקרה זה לא מצאתי שיש להאריך את המאסר המותנה, שכן משעה שבית המשפט החליט להטיל עונש של מאסר, יש חובה להפעילו. לצד זאת, הפעלתו לא תפגע בשיקומו של הנאשם, שכן אין מדובר במאסר ממושך החורג מהתקופה אותה ניתן לרצות בעבודות שירות, כך שאין מניעה להפעיל את התנאי. על כן, חרף חומרת העבירות שביצע הנאשם, מטעמי שיקום, מצאתי לחפוף את מלוא תקופת התנאי.

61. אשר על כן, הנני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים. תקופת המאסר תרוצה בדרך של עבודות שירות ב"חברה קדישא קהילת ירושלים", ברחוב אלישר 5 ירושלים, החל מיום 12.12.24 או בכל מועד אחר שיתואם עם הממונה על עבודות השירות. הנאשם מוזהר, כי כל הפרה של תנאי השירות עלולה להביא להפקעת המנהלית ולריצוי עונש זה במאסר ממש.

ב. אני מפעילה את המאסר המותנה של 7 חודשים מת"פ 53430-07-17 בחופף לעונש המאסר, כך שהנאשם ירצה סך הכל 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

ג. מאסר מותנה לתקופה של 18 חודשים. הנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על כל עבירת סמים מסוג פשע.

ד. מאסר מותנה לתקופה של 4 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על כל עבירת סמים מסוג עוון.

ה. צו מבחן למשך שנה מהיום. הנאשם מוזהר, כי אם לא ימלא אחר צו המבחן, ניתן יהיה לגזור את עונשו מחדש.

ו. בהתאם להסכמה שאלה הגיעו הצדדים, אני מורה על חילוט סכום של ₪ 113,000 לטובת קרן החילוט, באופן הבא: סכום בסך ₪ 13,000 יחולט מתוך ההפקדה שהופקדה לשם שחרור הרכב מקופת בית המשפט בצ"א 45223-01-22; סכום בסך ₪ 9,400 במזומן התפוס אצל משטרת ישראל יחולט; ויתרת הסכום בסך ₪ 90,600 יחולט מתוך זכויותיו של הנאשם בנכס המקרקעין ברחוב שדרות משה דיין 73/9, הידוע כגוש 30628, חלקה 18, תת-חלקה 100, שנתפס. הנאשם יוכל לפדות את הזכויות בנכס המקרקעין אם יעביר את הסכום לחשבון הבנק של האפוטרופוס הכללי - בנק מזרחי, סניף 457, מספר חשבון 100764. הסכום האמור יחולט בתשלומים חודשיים שווים ורצופים בסך ₪ 2,000 כל אחד. אם יחרוג מעל 60 ימים בתשלום של כל אחד מהתשלומים, ועד ל-45 חודשים לאחר מתן גזר הדין, תוכל המדינה להיפרע מהסכום מתוך זכויותיו בנכס, ובתוך כך תוכל למכור את זכויותיו ולחלט את הסכום הנ"ל וזאת בלא צורך בהחלטה שיפוטית נוספת. יודגש, כי הזכויות בנכס ישוחררו רק לאחר תשלום הסכום או לחלופין חילוטו. בנוסף, יתר התפוסים בתיק ישוחררו רק אחר שגזר הדין יהפוך לחלוט ויחתם טופס 13 על ידי בית המשפט.

העתק גזר הדין יישלח לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז חשוון תשפ"ה, 17 נובמבר 2024, בנוכחות ב"כ הצדדים והנאשם.